

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Strada Iuliu Maniu Nr. 36.

Cenzurat.

Investitura P. Sf. Episcopi de Huși și de Caransebeș.

Sâmbătă, în 10 Martie a. c., la ora 12, s'a făcut la Palatul Regal din capitală, investitura noilor Episcopi *Nifon Criveanu* al Hușilor și *Dr. Vasile Lăzărescu* al Caransebeșului. Conduși la Palat, în trăsuri regale, după ceremonialul tradițional, fiind prezentați M. Sale Regele de către I. P. Sf. Patriarh. Cei doi noi aleși Vlădici, în cuvinte bine simțite și impresionante, și-au luat legământul de a împlini cu vrednicie locurile, ce le-au fost hărăzite de Dumnezeu, propovăduind adevărurile curate ale sf. Biserici, iubirea de neam, munca cinstită, pacea și buna învoire, păzirea legii, buna orânduială, supunerea și ascultarea față de stăpânirile, care de Dumnezeu sunt lăsate.

A răspuns M. Sa Regele printr'o caldă cuvântare, vibrată și plină de o minunată convingere și cunoaștere a credinței. Cuvintele regale, puternice și sguuitoare, trebuiesc cunoscute de toți aceia, cari, în vremurile aprige de azi, cred — și cred tot mai adânc — că biserica noastră strămoșească trece printr'o adevărată renaștere și cucerește sufletele tot mai mult,

dela o viață de mărunte preocupări la aceea a realizării adevărilor eterne și neschimbate.

Iată cuvântul Regelui ortodox, adânc iubitor de Biserică și încrezător în viața nouă, ce pulsează în sânul ei:

Prea Sf. Părinți,

După zile de doliu pentru biserica noastră românească, pricinuite de pierderea a doi vrednici erarhi, acum a sosit cea de veselie, căci turmele văduvite de păstori au primit prin investitura de astăzi conducătorii îndreptățiți.

Grea și frumoasă sarcină vi s'a încredințat Prea Sfinților Voastre, și încredințându-vă cârjile păstorești, inima Mea s'a bucurat și sufletul Meu s'a înălțat, știind că veți pleca în două colțuri opuse ale țării, să chivernisiți cu vrednicie frumoasele Voastre eparhii.

M'am bucurat, Suveran care am grija de bunul mers al țării Mele, dar M'am bucurat și ca fiu credincios al bisericii strămoșești.

De când Christos a clădit, cu sângele său răscumpărător al păcatelor, biserica sa, faptul de a fi păstorul unei turme de credincioși, a fost o sarcină plină de griji și de bucurii. În zilele de azi, când credința este bătută de atâtea valuri ale nebuniei, păstorul trebuie să aibe mult mai multă grijă și mult mai puține bucurii.

Viața de acuma, mai puțin contemplativă, mai intensă, mai plină de grijile lumești ce le întâlnim în

fiecare clipă, face ca rolul episcopilor să fie covârșitor de prețuit.

Parabola semănătorului azi mai mult ca oricând stă vie. — Voi, nu sunteți acum numai semănătorii, dar sunteți și grădinarii, cari pe lângă sămânță trebuie să pregătiți și pământul cel bun. Astăzi, înainte de a eși la semănat, trebuie să pregătiți ogorul. Deci, munca de arhipăstor este mult îngreunată față de aceea a începuturilor bisericii.

Dar tocmai, fiindcă ogorul e mai sterp decât altădată și sămânța găsește mai puțin pământ roditor, necesitatea cuvântului Mântuitorului, deci misiunea Voastră de conducători ai turmei creștine, se face mai tare simțită.

Cum știți, Biserica are de luptat cu nesfârșiți dușmani. Ca ostași ai credinței aveți să duceți o luptă de zi la zi, de oră la oră, pentru biruința binelui.

Azi, când învățătura a pătruns mai adânc în masele poporului, — învățătura pricepută adesea pe dos, de mulți, — Voi aveți adevăratul și frumosul rol de luminători și îndrumători ai poporului.

Biserica lui Christos și în deosebi a noastră ca ortodoxă este o biserică îngăduitoare, o biserică a bunătății, a milei și a păcii.

Păstorii acestei biserici trebuie să facă dintr'însa un lucru viu. Credința nu stă oblojită, numai în cele patru ziduri ale bisericii, ci în deosebi în sufletul fiecăruia. Aveți grija acestor suflete, doritoare de pace, doritoare de bine.

Trebuie să arătați, cât de vie tre-

Nu vă îngrijați de nimic; ci în orice lucru, aduceți nevoile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, însoțite de mulțămiri către El. Și pacea lui Dumnezeu care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Iisus.

Filipeni 4; 6, 7.

bue să răsune în inima fiecăruia puterea mântuitoare a credinții. Poporul nostru, care atâtea veacuri a confundat noțiunea de Patrie cu aceea a credinței, va pricepe ușor cât reazăm poate găsi în religiozitatea cu adânci pătrunderi în ființa fiecăruia. Voi, sunteți îndrumătorii de fie ce clipă și prin exemplu Vostru, prin felul cum veți conduce parohiile eparhiilor Voastre, veți măsura rezultatul care, mântat de o adâncă credință și de o adevărată iubire creștinească, nu poate fi decât hun.

În noua Voastră demnitate, să aveți înaintea minții înțeleptele cuvinte ale Apostolului Pavel către Corinteni: „Toate limbile omenești și îngerești de le-aș vorbi, dacă nu am dragoste, m'am făcut de aramă sunătoare sau chimbă gălăgios. Și dar prorocesc, dacă aș avea și tainele toate le-aș cunoaște, și orșice știință, și de aș avea credință atât de multă să mut munții din loc: dacă nu am dragoste, nimic nu sunt“.

Această dragoste este temelie pe care stă clădită biserica lui Christos. Aceasta este deci și temelie pe care trebuie să se reazime și misiunea Voastră.

Credința strămoșească, ca să devie din nou adevărat mântuitoare, ca să devie sprijinul de toate zilele al poporului nostru, trebuie să depășească zidurile bisericilor clădite de om, să pătrună în cele mai trufașe palate ca și în cele mai umile colibe și, acolo să se cuibărească puternic, în acea biserică clădită de Dumnezeu: inima oamenilor.

Motorul ce trebuie pus în mișcare de slujbașii Domnului este tocmai dragostea de care vorbește Apostolul.

FOILETON

Valoarea religioasă, culturală și economică a organizației noastre bisericesti.

„Înoește-te, înnoește-te, noule Ierusalime, căți-au venit ție iarăși lumina și mărirea Domnului peste tine a răsărit. Această casă Tatăl a zidit, această casă Fiul a întărit, această casă Duhul o a înnoit“.

Cu aceste cuvinte își încheie marele metropolit Andrei Șaguna opera desăvârșită de dânsul prin restaurarea metropoliei din Transilvania și organizarea ei în cadrele Statutului organic.

Autonomia bisericii ortodoxe din metropolia Ardealului și organizarea ei pe temeliea unui principiu de legiuire larg democratică, încadrată într'o constituție bazată pe sistemul reprezentativ, cu colaborarea intimă a clerului cu mireni, — o socotește Șaguna o operă fără pereche, o casă zidită pe temelie de stâncă, binecuvântată de Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt și o numește „lumina luminilor și răsăritul răsăriturilor“.)

) N. Popea „Vechea metropolie“ pag. 348.

Iar în „Telegraful Român“ din 1868, aseamănă această organizare a bisericii cu tablele legii lui Moise date Românilor ortodocși din metropolia Transilvaniei „cari au sosit iarăși în pământul făgăduinții, al legalității, din care fuseseră izgoniți pe timpul foametei de drepturi egale, cășunate de seceta privilegiilor feudale“.)

Opera lui Șaguna a fost considerată de toată lumea românească din acea vreme ca o izbândă extraordinară nu numai pentru biserica ortodoxă, ci pentru întreg neamul românesc din împărăția austro-ungară.

„Un op este acesta, — zice N. Popea, — căruia anevoie credem să i se mai afie vreunul asemenea, căci el este compus după prototipul învățăturilor lui Hristos, care și-a întemeiat biserica sa pe libertatea spiritului, printrânsul se restituie și se garantează legislația bisericii noastre în deplina ei formă veche canonică și constituțională. Principiul ei conducător este cel mai larg liberalism, în care se cuprinde egalitatea cea mai perfectă între toți fiii bisericii“.)

„Este un moment epocal în istoria bisericii

) I. Lupaș „A. Șaguna“ pag. 341

) N. Popea op citat pag. 349.

noastre, căci noi Românii din toate părțile Ungariei ne-am văzut cu frățietate întruniți pe terenul autonomiei bisericesti, teren de aici înainte garantat, necontestat și nemai putând fi contestat. Pe acest teren am zidit templul libertății confesionale și naționale și cu organizmul statornicit ne-am asigurat libertatea conștiinței și propășirea neîmpedată pe calea culturii, fără de care nici un popor nu poate deveni un factor important între celelalte popoare și națiuni“.)

Un bănațean scrie în 1864 în „Telegraful Român“: „Metropolia română a înviat și cu aceasta a înviat și Românul. Voi cari sunteți liberi nu puteți pricepe bucuria sclavului care după un timp îndelungat zărește lumina soarelui în aerul curat al libertății. Voi, cari în privința religiei, a conștiinței și a dreptului vostru, nici când n'ați simțit mâna crudă a străinului, nu puteți face judecată cât de mare este bucuria noastră la restaurarea metropoliei române. Nu vă mirați deci că astăzi în presara libertății noastre religioase și în zorile culturii noastre naționale, noi înălțăm ton de bucurie și imnuri de mulțumire“.

Opera săvârșită în biserica din Transilvania a

) N. Popea op citat pag. 347.

Pe lângă formele de exteriorizare, atât de frumos și de adânci a Sfinței noastre biserici ortodoxe, trebuie, printr'un apostolat de fiecă clipă, să cucerim cetatea interioară a fiecărui individ. Când Voi și toți slujitorii altarului, pe cari îi veți îndruma, vor reuși pe deplin în această operă, atunci vom putea fi mândri că am reușit să dobândim pentru Stăpânul nostru de sus o victorie definitivă asupra păcatelor vremurilor.

Cu cât preoții vor cuceri astfel sufletul fiecărei parohii, cu atât vom vedea răspândindu-se pe întinderea României lumina strălucitoare a bucuriei, lumina orbitoare a binelui.

Credința Voastră, înțelepciunea și cultura ce ați dobândit-o în decursul vremurilor, să vă fie călăuză cea mai sigură întru îndeplinirea apostolatului ce vi s'a încredințat. În lupta ce trebuie dusă, și pe care vreau s'o duc pentru întărirea bisericii ortodoxe naționale românești, — Voi sunteți doi pionieri pe cari vreau să Mă reazăm cu toată puterea.

Vreau să știu că Biserica, prin slujitorii ei, vibrează, că este vie. Să fie pătrunzătoare de suflete, îndrumătoare pe calea sfântă a ordinii, a credinței, a românismului.

Așa cum în trecut împrejurul Bisericii rota toată viața națională, astăzi Biserica trebuie să sprijine tot ce este progres, tot ce ajută la întărirea și propășirea Patriei. Ea nu trebuie să rămâie închisă în ea însăși, ea trebuie să pătrundă în viață, unde

are de jucat marele rol de frâu moral, de îndrumător al credinței.

Credința și Biserica nu sunt noțiuni din trecut, nu sunt incompatibile cu progresul și știința, ele sunt necesități ale vieții în orice timpuri și în orice oră, sunt sprijinitori ai progresului sănătos, sunt auxiliari ai științei. Nu există nici o deosebire între cele ce citim în Biblie și cele ce ne învață știința. Totul este să pricepi ce citești în acea neîntrecută carte a vieții.

Pornind mâine în eparhiile Voastre, plecați cu convingerea că, aici pe Tronul Țării, și deci în capul Bisericii, aveți un credincios al Bisericii, un conștient al învățătorei Mântuitorului, care în calea Voastră vă va urmări cu drag și care dorește din tot sufletul să aibă alături de El pe toți acei cari vor să muncească pentru întărirea și strălucirea Bisericii noastre naționale.

Precum Magii, cari au pornit să se închine la Ieslea lui Christos, au fost călăuziți de o stea strălucitoare, așa și Prea Sfinții Vaștri, să fiți călăuziți în greaua Voastră misiune, de o stea în care strălucesc cuvintele: Credința-dragoste.

M. Sa Regele a înmănat apoi celor doi episcopi cărjele pastorale, felicitându-i și urându-le lungă păstorie.

Cu același ceremonial, noii episcopi s'au înapoiat la Patriarhie unde s'a servit o masă.

cu un răsunet neașteptat, corățelele intelectuale. Toate aceste fenomene, pun Ardealul în linia neclintitei sale tradiții, care a identificat întotdeauna Națiunea cu Biserica — după cum a spus chiar M. Sa Regele, în cuvântul adresat Episcopului de Caransebeș, la ceremonia investiturii. Noua revistă va fi o armă mai mult în slujba cuvântului Evangheliei, care ne chiamă la o viață creștină, conștientă și luminată.

Primul număr, pe Martie, ne făgăduiește o revistă serioasă de familie. Însăși I. P. Sf. Sa N. Bălan, mitropolitul Ardealului, are câteva cuvinte de încurajare și-i dă înaltul Său sprijin, atât moral cât și material, tipărindu-se revista în tipografia arhidiecezană, în condițiuni tehnice admirabile și de sigur extrem de avantajoase, deoarece directorul ei, a putut fixa abonamentul anual la modesta sumă de 200 Lei, ceea ce ar trebui

s'o facă accesibilă tuturor familiilor din pătura intelectuală.

Intrucât privește pe membrii F. O. R. Comitetul Central ar dori, ca ei să-și socotească de o creștinească datorie de a abona această revistă, sprijinind astfel o inițiativă laudabilă și care, de sigur, va fi împlinită cu competență și talent.

Primul număr începe și publicarea minunatului mister creștin ortodox „Cerurile spun“ de Victor Papilian. Cei, ce au avut ocaziunea să-l vadă jucat pe scena Teatrului Național din Cluj, îl vor reciti cu mult folos sufletec. Cei, ce nu-l cunosc, vor avea o revelație. Vor urmări sbuciumul sublim și sguđuitor al unui suflet „care caută“ și sfârșește, prin a-și găsi pacea, în credința icoanelor zugrăvite de demult de o mână neexpertă dar dusă de inspirația unei credințe simple, curate și fără întrebări chinuitoare.

† Pr. Ionică Roman.

Parohia Vima-mică I, în 4 Martie ora 9 seara și-a pierdut părintele sufletesc. Ionică Roman, după scurte, dar grele suferințe trece la cele vecinice în floarea vieții.

Deși cu calificație particulară era înzestrat cu o minte ageră și energie rară rezolvând totuș cu ușurință orice chestiune încurcată. Ca preot și-a condus oficiul foarte corect. Multă destoinicie a dovedit în cei 4 ani 1918—1922 când a administrat parohia Vima-mare. Om punctuos la toate, servind ca model de administrație bisericească. Tractul Lăpușului, pierde prin moartea lui, pe unul dintre cei mai destoinici preoți, iar cercul religios Vima-mare pe cel mai dibaciu membru.

Rămășițele pământești i s'au înhumat spre odihnă vecinică în curtea

bisericii din Vima-mică I, în ziua de 7 Martie a. c. La înmormântare au participat 18 preoți în frunte cu șeful tractual protopop Șt. Gheție, care a rostit un impunător și instructiv cuvânt funebrel. A mai ținut cuvântare ocazională pr. V. Puica, iar cuvântul de adio pr. Gh. Micu.

Scriul i-a fost incunjurat de foarte multe rudeni. Un cortegiu impunător l-a însoțit de la vatra părintească până la biserică, care deși e foarte încăpătoare, totuși s'a dovedit prea mică pentru mulțimea de popor venită la înmormântare. Au participat intelectuali din Dej, Tg.-Lăpușului, Ilcanda și din comunele învecinate.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în lăturea dreptilor.

Pr. Gh. Micu

F. O. R.

Un nou far de lumină.

În Sibiul tradițiilor românești și ortodoxe, a apărut o nouă revistă de familie, sub auspiciile Comitetului F. O. R. locale și sub conducerea cunoscutului publicist, Dr. Nicolae Colan, Rectorul Academiei Andreiane. Este „Viața ilustrată“. Revista se adresează păturii culte și tinde a ține în evidență preocupările duhovnicești, ce se fac tot mai simțite, în cercurile in-

telectuale, mai cu seamă în Ardeal. Timpul dela unire a fost o cântare a sferii de manifestare a specificului ardelenesc. Încetul cu încetul, sfera s'a delimitat. Astăzi e cert că Ardealul e chemat să aducă în colectivitatea românească un puternic suflu de regenerare religioasă. Oastea Domnului, care a răscolit păturile țărănești, aprinzând o vâlvătaie duhovnicească, ce merge crescând și involburând tot cuprinsul țării; F. O. R., care a sunat trâmbița de deșteptare, și a mobilizat,

foșt elogios apreciată și dincolo de Carpați, în Principatele române. Presa din România ridică în slavă numele lui Șaguna, insistând în special asupra importanței organizației celei noi, în care se manifestă atât de sublim dualismul între ortodoxie și naționalitate.¹⁾

Și în Senatul României s'au rostit cuvinte frumoase de laudă la adresa lui Șaguna, „acel episcop, astăzi metropolit, care strălucește ca un luccafăr al ortodoxiei și a câștigat națiunii sale de peste Carpați dreptul, după care am vărsat lacrimi secoli întregi și care în fine a câștigat pe cel mai mare din toate, autonomia bisericii române de acolo.“²⁾

Chiar și glasurile uniților ca T. Cipariu și G. Barițiu recunosc cu elogiul importanța organizației celei noi a bisericii lui Șaguna.

„Subt metropolitul Andrei — zice Barițiu — a făcut progrese imense biserica gr.-ort. din arhidieceză, atât în Sibiu cât și afară, în cler. După noi însă emanciparea noroadelor de Români dintru întunerecul robiei spirituale le întrece pe toate. Șaguna a tras în viața sa un plan atât de larg și măreț, încât succesorii săi au să lucreze cel puțin o sută de ani ca să-l vadă realizat întreg.“³⁾

Ca și astăzi, așa și la 1864 și 1868, organizarea bisericii noastre ardelenice a fost decretată din partea multora ca anticanonică și chiar și antidog-

matică. Șaguna a prevăzut aceasta și a arătat chiar dela început că în opera sa nu este nimic nou, ci toată organizarea dată de el bisericii ortodoxe este întemeiată pe practica trecutului, pe tradiția bisericii ortodoxe și pe învățămintele Sf. Scripturi. Principiul ei se întemeiază — spune Șaguna — pe cuvintele Ap. Pavel către Cor. I, 12. 20 și 25. 26. „Cu adevărat multe membre sunt, dar este numai un trup. Să nu fie desbinare în trup, ci să se îngrijască membrele între sine, unul de altul și dacă pătimește unul, pătimește toate împreună ori dacă unul dintre ele se mărește, împreună se bucură toate.“

De fapt organizarea bisericii noastre din metropolia Ardealului pe temeiul principiului de colaborare a clerului cu mireni la conducerea acestei biserici nu este o problemă specifică a bisericii din Ardeal, ca o rezultată a condițiilor vitrege de viață din trecut și a tendințelor ei de emancipare națională. Și nu este nici ideea originală a lui Șaguna, influențată de „spiritul calvin protestant“, cum s'a spus despre această lege de organizare. Nu! Ea corăspunde întru toate spiritului genuin al bisericii lui Hristos și tradiției. Nici unul dintre apostoli nu s'a interesat de partea „materială“ a bisericii. Ei au „învățat“, au propovăduit evangelia cea nouă, au botezat, au lăsat preoți hirotoniți de ei în comunitățile bisericești înființate de ei,

dar nu și-au bătut capul cu organizarea. Aceasta au lăsat-o în grija enoriașilor, cari și-au ales o mână de conducători pe „diaconii și bătrânii“ poporului, cari purtau grija treburilor lumești iar preoților le era rezervată numai partea spirituală și învățătoare.

În vremea lui Vasile cel mare, când multă lume se îmbulzea la hirotonire, ca să scape de serviciul militar, cum spune el însuși în scrisoarea sa către horoepiscopi, — Vasile oprește această îmbulzeală și-i pune anumite restricțiuni, condiționând selecționarea elementelor, cari cer hirotonirea dela consimțământul enoriașilor mireni.

Chiar și canonul al 4-lea și al 9-lea dela sinodul prim ecumenic și canonul 59 Cartogen dovedesc amestecul și influința mirenilor în trebile bisericești, excepționând chestiunile de natură spirituală.

În biserica noastră din Ardeal s'a menținut în toate vremile principiul participării mirenilor la viața bisericească. Mărturii istorice din veacurile trecute spun că de exemplu instituirea unui preot într'o parohie se făcea cu „candidație“ din partea enoriașilor. Când o parohie devenia vacantă, se vestea în protopopiat și reflectanții se prezentau în fața poporului în biserică pentruca să-și dovedească aptitudinile, pe urmă se făcea alegere formală cu voturi și proces verbal și cel cu voturi

¹⁾ I. Lupaș op citat p. 339. ²⁾ Ibidem. ³⁾ Ibid. p. 396.

Creștinism și comunism.

Sunt două noțiuni, cari se contrastic categoric și stau față în față cu aceeași greutate, cu care stau noțiunile: Dumnezeu și Mamona.

Cu toate aceste deosebiri esențiale, sunt unii dintre intelectualii noștri și — durere — chiar și dintre preoți, cari încearcă a crea niște trăsături identice între aceste două noțiuni, cu scopul de a defini comunismul, deși este numai o organizație de stat, ca drept produs al creștinismului. Deci noi, — susțin apologeții acestei definiții — preoții, să nu combatem comunismul, ci mai curând să ni-l apropiem și să-l familiarizăm cu învățăturile creștinismului, deoarece în creștinism își are obârșia.

Acestea păreri izolate ale unora, au trecut din conștiința îngustă ale intelectualilor, în convingerea păturii de jos a țărâniei, la îndemâna căroră stă Sf. Scriptură — ediția Britanică — și caută a întări părerea cu citate din scriptură, creind astfel o atmosferă de tot prielnică pentru semănarea ideilor marxiste-bolșevice și încurajând curentele subversive și sectare, cari începuseră a se înmulți ca ordinioară lepra pe corpul dreptului Jov.

Prietinii ideilor comuniste, cam în felul următor caută a argumenta în favorul tezei lor: comunismul este un produs, adecă un fiu legitim al creștinismului.

Iisus a fost cel dintâi care a întemeiat comunismul și a organizat pătura de jos adecă muncitorimea, cu scopul de a o face dominantă, pentru că le-a insuflat cântarea: „porgorit-a pe cei puternici de pe scaune și i-a înălțat pe cei zmeriți...”

Iisus a iubit mai mult pe cei nevoiași cu cari s'a întreținut mai mult (Mat. 9, 10) și tot din mijlocul lor și-a recrutat și pe sfinții Apostoli (Mat. 4, 19). Pe cei nevoiași i-a scos din mijlocul cetăților și i-a condus în mijlocul câmpiei (Luca 9, 11) unde

le împărtășia cuvintele lui Dumnezeu și le dădea hrană (9, 17), pentru a le arăta iubirea față de cei săraci și muncitori.

Clasa conducătoare — intelectuală — o critica și își arăta tot disprețul față de ea; iar pe Farisei și cărturari îi infierează (Mat. 23) și-i face „nebuni și orbi” (Mat. 23, 17). Și pe fruntașul fariseu Nicodim, n'a voit să stea de vorbă ziua, ci noaptea l-a primit, (Ioan 3, 2), tot un fel de dispreț față de clasă supra-pusă.

Prima condiție de a intra în cadrele organizației comune, eră lepădarea de întreg avutul tău, precum îi poruncise și Iisus tânărului bogat (Mat. 19, 21). Deci proprietatea privată, Iisus o considerase de cea mai mare primejdie pentru omenime (Luca 18, 25). Pentru aceea putem observa la primii creștini, ca un fel de obligament, vânzarea averilor particulare și prețul lor îl așterneau la picioarele apostolilor (Fapt. apost. 4, 34-35), și după aceea intrau în cadrele comunității. Lepădarea de proprietatea este o lege divină, pentru că Dumnezeu a și pedepsit cu moartea pe cei cari își ascundeau prețul țarinei (Fapt. apost. 5, 5).

Aceste citate, spun prietini comunismului, și altele multe din scriptură, sunt în favorul principiului fundamental al comunismului de azi, adică: desființarea proprietății particulare. Deoarece proprietatea este un rău inevitabil pentru omenime și pentru menținerea proprietății se nasc războaiele între statele vecine și certuri și procese printre cetățenii aceluiaș stat și chiar și între frații de aceeaș mamă, prin urmare proprietatea trebuie desființată și să se revenă la aceeaș concepție veche Biblică, când pământul se considera proprietatea lui Jehova; iar oamenii se bucură numai de uzufructul lui (Leviticul 25, 23).

*

Al doilea principiu fundamental al comunismului este desființarea familiei, deoarece cele mai multe certuri sunt în familie și dau anză la divorțuri și procese fără seamă. Se creiază intrigi și se provoacă gelozii, cari de regulă se sfârșesc cu cele mai oribile crime. Prin urmare, spun prietini comunismului, familia este un rău social și trebuie desființat. Pentru a susține acest raționament diabolic, prietini comunismului, caută a-și întări părerile lor, cu citate din scriptură, cam în felul următor: Iisus în convorbire cu apostolii, despre starea de căsătorie, i-a adus la aceea convingere pe apostoli, încât ei au exclamat: „dacă astfel este starea o-

mului cu femeia, nu este de folos să se însoare” (Mat. 19, 10); iar Moise a rânduit să-i dea carte de despărțire și să o lase (Mat. 19, 7); Iisus a supra-pus intereselor familiare, interesele comunității, pentru că spune la Mat. 10, 37; și apostolii au părăsit familiile lor și au urmat pe Domnul (Luca 14, 26). Pavel apostolul de asemenea recomandă starea necăsătoriei și zice: „eu aș vrea ca toți oamenii să fie cum sunt eu însumi”, (I Cort. 7, 7). Pentru a servi comunitatea trebuie să abandonăm viața familială. Toate acestea la început au fost recomandate, ca în urmă apoi să se traducă în faptă.

(Va urma).

Pr. V. Șeuleanu

Experiențe pastorale.

O faptă creștinească.

În ziua de 18 Februarie a. c., s'a stins din viață în spitalul județan din comuna M., Belei Gherasim, biet cercurar moț din comuna Neagra. Pornise la drum, mânat de nenumărate nevoi, înainte cu două săptămâni și abia colindase câteva sate și din cauza gerului năprasnic, ce i-a pătruns în oase, s'a îmbolnăvit greu, boală ce i-a curmat firul vieții la vârsta de 38 ani. Pe urma lui a rămas o familie grea: o soție văduvă, cinci copilași orfani — cel mai mare în vârstă de 12 ani — o mamă și-o soacră.

Fratele său, care-i era și tovarăș de drum, cu întreită încredere veni la mine și-mi mărturisî întâi durerea sufletului său: întâmplarea nenorocită îl găsisse călător, printre străni și fără nici un ban; apoi teama că fără sprijinul cuiva va fi silit să-lase — cu adâncă mâhnire — fratele transportat la clinici și astfel să rămână neîngropat. Inspirat de sus, întocmesc un mișcător apel prin care bat la poarta sufletului creștin, arătându-i datoria creștinească de-a a-

juta pe de-aproapele tău, apel cu care umblă pe la toți fruntașii satului.

Apelul deschide larg sufletele creștinilor și se colectează 1200 (una mie două sute) Lei plus anumite lucruri în natură necesare pentru înmormântarea oricărui creștin.

Ziua înmormântării a fost zi de jale pentru toți locuitorii comunei. Fiecare s'a grăbit să dea ultima cinste celui mort între străni și toți au vărsat lacrimi din plin. Apoi în urma predicii rostită lângă sicriu, au alergat cu toții cu câte ceva pentru cei rămași fără sprijin, încercând căruța care se întorcea acasă fără stăpân.

Așa fratele celui mort, a dus văduvei întristate și copilașilor orfani, singura mângâiere manifestată în fapta dragostei creștine: înmormântarea după datina strămoșească a scumpului lor soț și tată, o mică sumă de bani și căruța încărcată de bucate.

A. T.

Domnul este aproape de cei cu inima înfrântă și mântuiește pe cei cu duhul zdrobit.

Psalmi, 34, 18.

mai multe era propus episcopului spre hirotonire.

Iar în chestiunile gospodărești aveau bisericile „curatori”, pe bătrânii satului și ai bisericii cari îngrijau și purtau răspunderea pentru chivernisirea bisericii.

Principiul acesta, cu care au trăit înaintașii noștri cu sute de ani în urmă și în care s'au născut și trăesc și contemporanii de astăzi, a fost armonizat, orându-l într'un sistem binechibzuit și legiferat de Șaguna și dela 1868 până azi a fost o cetate inexpugnabilă, înlăuntrul căreia s'au oțelit toate armele energiilor noastre naționale, călite în văpaia credinței strămoșești și a tradițiilor ei religioase și morale.

Dar lăsând la o parte considerațiile de natură politică sau națională, a căror roade binefăcătoare s'au zemislit în cadrele organismului bisericii noastre, această organizare bisericască a influențat în măsură covârșitoare și viața duhovnicească religioasă a poporului nostru.

Orice adiere de libertate dă aripilor avânt spre înălțare spre alte zări mai calde și mai senine. Credincioșii noștri simțindu-se adăpostiți sub aripile unei legi de organizare mai sigură, care le dă putința să se înalțe tot mai sus în silințele lor dornice de lumină, s'au alăturat cu toată ființa lor, trupească și sufletească, de biserică. Din pragul acestei biserici nu putem lua decât învățăminte

fortificatoare de suflete, iar de altă parte credincioșii înșiși fiind chemați să ia parte activă la viața acestei biserici, în sufletul lor s'a înrădăcinat conștiința răspunderii, ce o au în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, pentru dreptul, pe care îl au de a hotări asupra sorții bisericii. Conștiința morală a drepturilor și datorințelor față de biserică, a câștigat o puternică temelie de fortificare în sufletul fiecărui creștin dreptcredincios. Pe aceasta și-a și zidit biserica noastră multe din clădirile aspirațiilor sale și a secerat multe roade spirituale și morale binefăcătoare pentru obște.

Dar conștiința aceasta morală religioasă a indivizilor a avut repercusiuni adânci și asupra conștiinței morale și religioase a colectivității. Armonia în colaborarea clerului cu mireni a schimbat în sufletele credincioșilor noștri un element de importanță deosebită, pe care are să se clădească conștiința religioasă, anume cultul religios egoist, înlocuindu-l cu cultul religios al altruismului. Prin aceasta s'a înfiripat o coerență sufletească desinteresată și mai puternică între creștinii noștri dela sate, s'au clătinat în mare măsură temeliele bigotismului și în sufletul enoriașilor a prins rădăcini într'o măsură mai pronunțată conștiința religioasă.

(Va urma)

Dr. S. STANCA

La **Librăria Eparhiei ort. din Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 6**, se află de vânzare următoarele cărți:

	Lei
Benoit René: <i>Amințiri și scrisori</i> , trad. de M. Brăiloiu, 179 pag., 1928	50
Bologa V. Dr.: <i>Cuvântări ocazionale</i> , 111 p.	40
Bologa Lucian: <i>Psihologia vieții relig.</i> , 331 p.	200
Botoșăneanu Grig.: <i>Nu este al vostru a ști anii și vremurile</i>	15
<i>Vedeți cum să umblați cu paza</i> , 80 pag.	30
<i>Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte</i> , 69 pag., 1932	40
<i>Sectele din România</i> , 129 pag., 1931	30
<i>Confesiuni și Secte</i> , studiu istoric misiionar, 242 pag., 1929	120
<i>Crezul în chipuri și icoane</i> , 64 p., 1932	30
Bontroux E.: <i>Chestiuni de morală și educație</i> , trad. de Polcovnic, 164 p., 1927	70
Bran Fel.: <i>Dreptul Canonic Oriental</i> , vol. I. Prolegomene, 201 pag., 1929	150
Brânzeu N. Dr.: <i>Pocăiții</i> , învățături creștinești despre așa numiții pocăiți, 184 p., 1927	80
Bulacu M. Dr.: <i>Voroavă de întrebări și răspunsuri întru Hristos</i> , studiu catehetic	20
Bulacu M. Dr.: <i>Omilia exegetică biblică</i> , partea I, 96 pag., 1929	40
Bulgakoff S.: <i>Ortodoxia</i> , trad. de N. Grosu	120
Buzdug A. Dr.: <i>Merinde pentru sufletele credincioase</i> , predici la toate Duminicile anului bisericesc, 244 pag., 1933	100

Expediția se face prompt și cu îngrijire prin colet postal contra cost sau cu ramburs. La prețurile de cost se mai adaogă și speșele postale.

INFORMAȚIUNI

Instalare de Episcop. Noul Episcop al Hușilor, P. S. Nifon Criveanu, a fost instalat în prezența dlui Dr. C. Angheliescu, ministrul Instrucțiunii și Al. Popescu-Necșești, subsecretarul pentru Culte și arte și a unui impozant număr de credincioși, în cadrul unor solemnități religioase de un fast neobișnuit. La locul cel mai de cinste, alături de fiul său ales, a fost văzută bătrâna mamă a Episcopului Nifon, căreia, în cuvântarea sa, fiul recunoscător, i-a adus un omagiu mișcător. „La locul de mare cinste, la care sunt purtat, aduc puținul nevrediciei mele: o credință vic sădită de o mamă bună și sfântă” — a zis P. S. Nifon, în emoția generală.

Instalarea Episcopului de Caransebeș se va face la o dată ulterioară apropiată.

Chestia alegerii Episcopului de Cetatea-Albă. Opinia publică bisericească din Basarabia continuă a se agita pe această arzătoare chestiune. Parlamentarii basarabeni fac intervenții pretutindeni. Delegația lor s'a prezentat M. S. Regelui și dlui ministru Dr. Angheliescu, înaintând un lung memoriu, care a fost înmănat și Î. P. Sf. Mitropolitului Gurie al Basarabiei, cerând ca dorința credincioșilor de a avea de Păstor sufletesc pe P. S. Dionisie să fie împlinită. Chestiunea a fost studiată de Contenciosul ministerului, dându-i-se o soluție favorabilă, așa că probabil, pentru liniștirea sufletelor va interveni o înțelegere între Sf. Sinod și Minister, pentru completarea scaunului văduvit dela Cetatea-Albă.

Mulțumită. Dl Dr. Marian P. Groza, medic veterinar primar în Lugoj, pe lângă că, în timpul cât a fost medic veterinar la noi în Luduș, ne-a ajutat și sprijinit cu ajutoare bănești la construcția bisericii noastre din Luduș, acum ne-a făcut o frumoasă donație în sumă de 17.900 Lei, depusă la banca „Economul” din localitate.

Distinsului donator, care este un devotat credincios al bisericii noastre și fiu de preot din Banat, atât în numele meu, cât și în numele credincioșilor bisericii noastre din Luduș, îi aduc și pe această cale cele mai călduroase mulțumite pentru această donațiune. R. Popa, protopop.

Aniversare. Dl Dr. Cornel Corneanu, președintele F. O. R. din Caransebeș, va fi sărbătorit Duminecă în 18 c., cu ocazia împlinirii vârstei de 50 de ani și 25 ani de activitate.

Inochentismul. Ziarul „Universul” din București în Nr. 65 dela 8 Martie a. c., publică sub titlul „Primejdia sectei inochentismului” un articol compromițător despre călugărul Inochentie, actualmente administrator al parohiei Cupșeni din protopopiatul Lăpuș. Este caracteristic pentru presa bucureșteană, cum vânează după senzații de acest fel și fără ca să con-

troleze informația primită, să publice o știre, care în fond nu compromite numai persoana călugărului din chestie, ci și superioritatea bisericească ortodoxă române. Este regretabil acest procedeu cu deosebire când vine dela „Universul”, cel mai răspândit și mai serios ziar cotidian. Greșele ieromonahului Inochentie vor fi cercetate cu seriozitatea cuvenită și dacă e cazul își va lua pedeapsa.

Șezătoare culturală.

F. O. R., pentru a-și realiza unul din cele mai principale scopuri a înființării sale: propovăduirea dragostei nețărâmurite față de biserică și neam, în marile masse populare, în ziua de 11 I. c., în fața unei săli arhipline la școala primară Nr. 4 din Mănăștur, a aranjat cu concursul corului studenților teologi, o șezătoare culturală foarte bine reușită. Este primită de harnicul învățător-director dl Pescaru, care prin cuvinte simțite urează oaspeților bun sosie.

După mai multe cântări religioase executate de corul Academiei teologice de sub conducerea neobositului profesor dl Dr. V. Petrașcu, a vorbit dl Dr. Chirilă și apoi a urmat documentata conferință ținută de dl Dr. Orest Bucevșchi, profesor la Academia teologică, intitulată: „Cum sparg sectarii legea strămoșească, furișându-se în ogorul lui Hristos”.

Urmează apoi diferite coruri bine executate. Ca încheiere vorbește dl protopop N. Vasiliu. La urmă dl învățător-director Pescaru, mulțumește oaspeților și publicului, asigurând F. O. R.-ul că oricând va fi binevenit în mijlocul poporului.

Cerc de studii. A II-a conferință ținută de dl profesor Dr. Ioan Pașca, în cadrele cercului de studii, despre Viața și doctrina episcopilor romani Liberius și Virgilius — conferențiarul a arătat cum din primele veacuri ale creștinismului se vede tendința episcopilor din Roma de a domina celelalte biserici creștine. Ne arată lupta dusă contra lor de biserică răsăriteană la sinodul 5 ecumenic, — contra celor 3 capitole precum și contra subscrierii din partea lor a ereziei lui Arie, fapt dovedit de toți marii bărbați ai bisericii pe cari azi îi apără biserică romană și cea unită.

La Academia teologică ort.-rom., din strada Avram Iancu Nr. 6, în cadrele Societății „Credința ortodoxă” va ține a III-a conferință, apreciatul profesor dl Dr. Orest Bucevșchi, vorbind despre: „Probleme din filosofia lui N. Berdjajev” în ziua de 17 I. c. Dat fiind importanța subiectului unul din cei mai mari filosofi ai timpului, apologetul creștinismului; rugăm pe cei interesați să nu întârzie a lua parte.

Cuvintele unui înțelept. Marele bogătaș filantrop John D. Rockefeller, cu ocazia jubileului de 25 de ani al Institutului pentru cercetări biologice și medicale, ce-i poartă numele, fiind

intervievat, a dat un răspuns de o înaltă valoare morală:

„Am fost adesea întrebat dacă a-verea poate aduce fericire. Cei cari mă întreabă uită complect că nu cantitatea bogăției contează sau credeți poate că un om cu 20 miliarde trebuie să fie mai fericit decât altul care are numai zece? Fericirea stă în firea omului. Și un om mai puțin înstărit poate ajunge la cea mai deplină fericire dacă are întâmplător numai dorinți cari nu costă nimic. Dar lumea crede că majoritatea dorințelor majorității oamenilor sunt de realizat numai cu ajutorul banilor și cu o avere ca a mea pentru care mă invidiază întreaga omenire, se pot împlini aproape toate dorințele. Eu însă declar: supremele dorinți nu. Iar aceste dorinți supreme sunt: sănătate, tinerețe, bună dispoziție, glorie prin opera spiritului și dragoste adeverată. Toate acestea nu le poți căpăta cu bani. Mi-am dorit adesea să fiu despovărat de întreaga mea avere și să rămân un cetățean cu mijloace suficiente de trai. Aș fi întrebat de ce nu procedez în consecință. Nu pot s'o fac fără să fiu socotit nebun. Întreaga mea familie ar pro-

testa împotriva acestui act iar dacă aș dăruii întreaga mea avere familiei rămânând eu insumi fără bani, tot eu aș fi acela căruia familia i-ar pune mereu la dispoziție, după plac sume considerabile.

Am simțit adesea fericirea să pot satisface anumite dorinți prin mijlocirea banului. Dar, pe de altă parte, am fost lipsit de multe fericiri, de multe bucurii entuziaste cum le are omul cu mai puțină avere. Presupuneti, de pildă, că aș cutreera un mare magazin unde sunt depozitate toate bunurile la care ar putea râvni un om. Trec prin întreaga casă pe deplin indiferent, căci sunt în situația de a putea cumpăra întreaga clădire cu tot ce conține. Dacă însă ofer unui om fără mijloace să-i fac un dar după alegerea lui din toate acestea mărfuri, ar fi pentru el o mare fericire.

Astfel fiecare om are soarta ce-i este destinată conform caracterului său și conform evenimentelor. Eu nu cred că dacă ar fi să-mi încep din nou viața ar depinde de voința mea în ce fel s'o duc. De aceea socot că toate poveștile cum să te îmbogățești sunt o simplă înșelăciune.”

ȘTIRI OFICIALE

Nr. 1039—1934.

COMUNICAT

Din inițiativa dlui Prefect din Zălau s'a ținut în 27 Ian. a. c., o ședință, la care au luat parte toate autoritățile locale, în vederea stabilirii mijloacelor pentru promovarea vieții morale și religioase în județ. Adu-narea a decis în unanimitate: toți funcționarii publici dela sate și orașe vor cerceta biserică și vor da atențiune preceptelor evanghelice și datinelor creștinești, vor lua parte la organizarea de coruri, serbări religioase și conferințe morale, dând exemplu de viață religioasă-morală mai pronunțată. Ca o măsură specială s'a decis să nu se mai admită ținerea nici unei serbări sau petreceri fără viza și propunerea prealabilă a protopopului local; îndemnând și impunând chiar ca din venitul petrecerilor de orice natură să dea o parte și pentru biserică, spre a o ajuta la acoperirea nevoilor ei de ordin material. În ce privește apoi problema reparațiilor și construcțiilor de biserici, s'a găsit că e bine să se mențină și pe viitor sistemul practicat în trecut cu apelurile la contribuția benevolă a publicului, pe lângă care apoi să se mai strângă ofrande și prin organele administrative, creindu-se în felul acesta un fond general pe județ, administrat și gospodărit de un comitet compus din Prefect, reprezentanții cei mai înalți în grad a celor două biserici naționale, un primpretor și eventual și alte persoane, ce ar fi indicate.

Ne facem o plăcută datorie să relevăm bunele intenții și interesul deosebit dovedit de dl prefect al județului Sălaj față de biserică noastră. Și am dori să fie un bun augur și pentru alte județe. Din partea noastră asigurăm tot sprijinul nostru și obligăm preoțimea și reprezentanții bisericii noastre să-și dea întreg concursul, pentruca asemenea inițiative să se poată realiza în întregime.

Cluj, la 26 Februarie 1934.

Consiliul eparhial.

Nr. 142—1934.

(5) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *protopop al tractului Lupșa, cu sediul în Baia-de-Arieș*, împreună cu postul de paroh al parohiei Baia-de-Arieș prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, cu supraedificările de lipsă.

2. Venitele fasonate în coala B pentru întregirea salariului ca paroh, dela Stat.

3. Folosința sesiunii protopopești de 1/4 jugăr și a sesiunii parohiale de 20 jugăre, fânaș și arător de deal, precum și a cimitirului.

4. Dotația protopopească dela Stat și eventualul pausal de cancelarie dela Eparhie.

Concurenții îndreptățiți, conform regulamentului în vigoare, își vor înainta cererile de concurs, instruite cu documentele prescise, Consiliului Eparhial în termenul indicat mai sus.

Baia-de-Arieș, din ședința Consiliului protopopesco ort.-rom., al tractului Lupșa, ținută la 3 Martie 1934.

Vasile Șpan, Gh. Alexandrescu, adm. protopopesco, preș. notar.

REVERENZI PREOȚEȘTI

din stofă fină, cu prețul
dela 1500 Lei în sus, —
precum și COSTUME
BĂRBĂTEȘTI, execută

CROITORUL

M. MUNTEAN
CLUJ, Str. Regina Maria 48.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.

